

ISSN 2585-9552

SPOJENECTVO S MÁRIOU

Číslo 11 október 2020 III. ročník

Ctime túto Sviatosť
slávnu

Vážení priatelia,

ako už obálka napovedá, témou tohto čísla Spojenectva s Máriou je Eucharistia. Téma, ktorej by sa mohli venovať celé zväzky kníh a stále by bolo čo nového objavovať a predkladať pred čitateľa. Pokúsime sa vám v tomto čísle zrozumiteľným spôsobom priblížiť tento nekonečne vzácny dar Boha ľudstvu – či už skrze dejiny jeho ustanovenia, vieru v reálnu prítomnosť, alebo eucharistické zázraky, ktoré Cirkev sprevádzajú v celých jej dejinách.

Rozvážnosť, spravodlivosť, striedmosť a statočnosť – to sú takzvané kardinálne čnosti. Prečo sú tak veľmi dôležité pre duchovný život vám na nasledujúcich stránkach priblíži kňaz Adam Martyna. Druhý duchovný otec, ktorého texty radi publikujeme, vdp. Štefan Novanský, sa vo svojom zamyslení opäť dotýka témy tohto čísla – Najsvätejšej sviatosti.

V tomto čísle tiež prinášame veľmi zaujímavý rozhovor s talianskym lekárom - kardiológom, ktorý skúma vzorky krvi z premenených hostií, ktorá sa objavila pri eucharistických zázrakoch na rôznych miestach a dochádza k zaujímavým zisteniam.

Ani tentoraz nechýba v našom časopise úryvok z knihy "Ruženec - záchrana pre svet", ktorej slovenský preklad naša nadácia vydala. Dozviete sa niečo viac o úlohe svätého ruženca pri obrátení príslušníkov sekty albigénskych (alebo tiež katarov) späť na katolícku vieru.

Milí čitatelia, chcel by som sa touto cestou ako odchádzajúci šéfredaktor časopisu s vami rozlúčiť a zároveň vám poďakovať za váš záujem o Spojenectvo s Máriou a za všetky kladné aj záporné reakcie na obsah našich čísel.

Aj dobre mienená kritika posúva toto naše spoločné dielo o kúsok ďalej.

Prajem novému šéfredaktorovi časopisu i celej redakcii veľa Božieho požehnania a ochrany Matky Božej, ktorej meno časopis nesie.

Salve Maria!

V Ježišovi a Márii

Blodimir Kuziř
šéfredaktor

OBSAH

Ctíme túto Sviatosť slávnú

Najsvätejšie Telo a Krv Pána	4
Reálna prítomnosť Pána Ježiša v Eucharistii nie je vecou názoru, ale fundamentom našej viery	12
Keď kardiológ vyšetruje Ježiša: Eucharistické zázraky pod mikroskopom.	15

Slovo kňaza

Najsvätejšia zo sviatostí	19
-------------------------------------	----

Morálka Cirkvi

O kardinálnych čnostiach	20
------------------------------------	----

Ruženec - záchrana pre svet:

Úžasné obrátenie albigéncov vyprosené sv. Dominikom a pripisované ružencu	22
--	----

Fatimský apoštolát:

Mária je tiež moja Matka.	24
-----------------------------------	----

Listy od priateľov

	26
--	----

Prečo Matka Božia plače?

	30
--	----

Mariánske strany:

Veľký Šariš	32
-----------------------	----

Obálka

Zdroj:
unsplash.com
Jacob Bentzinger

SPOJENECTVO S MÁRIOU

ŠÉFREDAKTOR
Vladimír Kružík

ČLENOVIA REDAKCIE
Branislav Michalka, Mário Vadás

GRAFIKA
Martin Matušák

VYDAVATEĽ A DISTRIBÚTOR
Nadácia Slovakia Christiana
IČO: 50468332

ADRESA REDAKCIE
Palackého 4, 811 02 Bratislava
tel.: 02 / 222 000 63 (po-pia 8.30-16.00 hod.)
e-mail: redakcia@spojenectvosmariou.sk
webová stránka: www.slovakiachristiana.sk

Náklad: 17 550 kusov
Registrácia na Ministerstve kultúry SR pod číslom 5682/18
ISSN: 2585-9552
Vychádza dvojmesačne. 5/2020 Nepredajné.

Najsvätejšie Telo a Krv Pána

Židia sa hádali medzi sebou a hovorili: „Ako nám tento môže dať jesť svoje telo?!“ Ježiš im povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život.....» **str. 4**

Najsvätejšia zo sviatostí

Pán Ježiš nám zanechal sedem sviatostí. Vo všetkých nám dáva potrebné dary a milosti, ktoré potrebujeme pre spásu duše a pre svoje posvätenie a povolanie. Vo Sviatosti Oltárnej nám však nedáva iba dary a milosti, ale dáva nám seba samého, svoje najsvätejšie Telo a najsvätejšiu Krv....» **str. 19**

Listy od priateľov

Pompejská nověna, modlitba, ktorú si zamilujete. S veľkou vŕcnosťou sa ju modlí aj bývalý správca nadácie. Tiež aj pani Helenka zo Sniny.... » **str. 26**

NAJSVÄTEJŠIE TELO A KRV PÁNA

Židia sa hádali medzi sebou a hovorili: „Ako nám tento môže dať jesť svoje Telo?!“ Ježiš im povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život. Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj!“ – napísal svätý Ján v šiestej kapitole svojho evanjelia citujúc slová Pána Ježiša o tajomstve Jeho eucharistického Tela a Krvi. Ten istý Pán Ježiš, ktorý za nás zomrel na kríži a vstal na tretí deň, je prítomný s Najsvätejšou Dušou a Najsvätejším Telom aj v najmenšej odrobinke kňazom konsekrovanej hostie a v každej kvapke konsekrovaného vína. Toto musíme mať na pamäti, keď prijímame Najsvätejšie Telo a Krv Pána, aby sme to robili dôstojne – so správnym postojom a v stave posväcujúcej milosti.

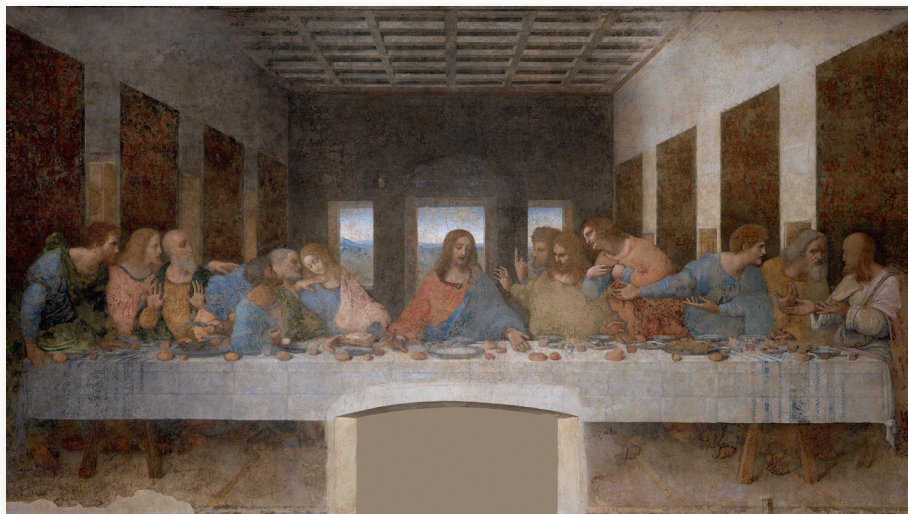
Eucharistia je najväčší poklad

Najsvätejšia Eucharistia je najväčší poklad Katolíckej cirkvi. Ako píše Svätý Otec Ján Pavol II., *Cirkev prijala Eucharistiu od Krista, svojho Pána, nie*

ako jeden spomedzi cenných darov, ale ako dar par excellence, lebo je to Kristov dar seba samého, jeho osoby v jej svätej ľudskosti, ... [1] V nej náš Pán Ježiš Kristus chcel prebývať pokorne pod spôsobom chleba a vína. Táto stále prítomná Božia túžba byť čo najbližšie pri svojich deťoch, sa realizuje v tajomstve Pánovho Tela a Krvi. Vďaka nej môže každý deň prichádzať do našich srdiec. Ako učí svätá Cirkev, Eucharistia je aj obetou kríža, ktorá trvá veky.

Svätá omša sprítomňuje obeť kríža, nepridáva sa k nej, ani ju neznásobuje. To, čo sa opakuje, je „slávenie spomienky“ (memorialis demonstratio), čím sa Kristova jediná a úplná vykupitelská obeť stáva stále aktuálna v čase. Obetná povaha eucharistického tajomstva nemôže byť teda chápaná

ako niečo samostatné, nezávislé od kríža alebo len s nepriamym vzťahom k obete Kalvárie. [2] Eucharistia je „prameň a vrchol celého kresťanského života“.

Ostatné sviatosti, ako aj všetky ekleziálne služby a apoštolské diela úzko súvisia so svätou Eucharistiou a sú na ňu zamerané. Veď najsvätejšia Eucharistia obsahuje celé duchovné dobro Cirkvi, totiž samého Krista, nášho veľkonočného Baránka.“ [3]

Počas svätej omše pri konsekrácii chlieb a víno prestanú existovať, a hoci ich forma zostane, už to nie je chlieb a víno, ale Pán Ježiš ukrytý pod týmito spôsobmi. Eucharistia nie je symbol, ako hovoria protestanti, ale ozajstné Telo a Krv nášho umučeného a vzkrieseného Spasiteľa. Názory, že Kristus je v Eucharistii prítomný iba symbolicky, alebo že ho prijímame iba duchovne, boli rozhodne odsúdené Katolíckou cirkvou na Tridentskom koncile. (Zasadanie XIII, kánon 1,6,8,11 október 1.551) [4].

Posledná večera – ustanovenie Eucharistie

Náš Pán Ježiš Kristus ustanovil sviatosť Eucharistie pri Poslednej večeri: Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: *Veďte a jedzte: toto je moje telo. Potom vzal kalich, vzdával vďaka a dal im ho so slovami: Pite z neho všetci: toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov* (Mt 26, 26-28). Opis tejto udalosti nachádzame aj v evanjeliu sv. Marka (Mk 14, 22-24), sv. Lukáša (Lk 22, 17-20) a v prvom liste sv. Pavla Korinťanom (1 Kor 11, 23-26). Slová Pána Ježiša pri tomto prvom prepodstatnení boli vždy v svätej Katolíckej cirkvi chápané doslovne v ich jedinom pravdivom význame. Pri svätej omši v tomto momente dochádza k premene chleba a vína na Telo a Krv Pána Ježiša. Od tej chvíle sám Spasiteľ je prítomný s jeho Najsvätejším Telom a Dušou – skrytý iba pred našimi zmyslami pod spôsobmi chleba a vína.

Katechizmus Katolíckej cirkvi tiež vysvetľuje:

Pretože Pán miloval svojich, miloval ich až do krajnosti. Keďže vedel, že nadišla hodina odísť z tohto sveta, aby sa vrátil k Otcovi, pri večeri im umyl nohy a dal im prikázanie lásky. Aby im nechal závdavok tejto lásky, aby sa nikdy nevzdialil od svojich a dal im účasť na svojej Veľkej noci, ustanovil Eucharistiu ako pamiatku svojej smrti a svojho zmŕtvychvstania a prikázal ju sláviť až do svojho návratu svojim apoštolom, „ktorých vtedy ustanovil za kňazov Nového zákona.“ [5].

Reálna prítomnosť Pána Ježiša pod eucharistickými spôsobmi chleba a vína

Pravdu o reálnej prítomnosti Pána Ježiša v konsekrovanom chlebe a víne vyznáva Cirkev od samého začiatku svojej existencie, od prvej svätej omše,

ktorú slúžil sám Spasiteľ. Tých, ktorí sa odchyľovali od tejto svätej pravdy a od veľkého tajomstva našej viery, Cirkev rozhodne karhala a vyzývala na pokánie, aby sa prestali rúhať proti Eucharistii. Už svätí prvých storočí hovorili, že kto odmieta Eucharistiu, odmieta Spasiteľa, ktorý je v nej prítomný. O tejto heréze a o jej vyznávateľoch píše sv. Ignác Antiochijský, ktorý bol žiakom sv. Jána apoštola: *Zriekli sa Eucharistie i modlitby, lebo nevyznávajú, že Eucharistia je telom nášho Spasiteľa Ježiša Krista.* [6]

Svätý Efrém tiež dodáva: *Kto odmieta Eucharistiu, pohŕda ňou, alebo ju znesväcuje, správa sa takto k Božiemu Synovi, ktorý ju nazval a učinil svojím Telom.* [7]

Svätý Justín učí: *Tento pokrm nazývame „Eucharistiou“, ku ktorej nemôže prísúpiť, kto neverí v pravdy našej viery, kto nebol očistený znovuzrodením a odpustením hriechov*

a kto nežije v súlade s prikázaniami Ježiša Krista. Nepožívame ho totiž ako obyčajný pokrm či nápoj, pretože v súlade s Božím slovom, vtelený Ježiš Kristus berie na seba telo a krv pre naše vykúpenie. Vieme tiež, že tento pokrm, ktorý v prirodzenom poriadku by sa stal naším telom a krvou, po konsekrácii podľa Jeho božských slov, je Telom a Krvou Ježiša Krista, ktorý sa stal človekom. [8]

Svätý Anton Paduánsky dodáva: *Musíme pevne veriť a otvorene vyznať, že to isté telo, ktoré sa narodilo z Márie Panny, viselo na kríži, bolo uložené do hrobu, tretí deň vstalo z mŕtvych a zasadlo po pravici Otca, bolo dané za pokrm apoštolom a teraz ho Cirkev konsekruje a podáva veriacim [9].*

Svätý Tomáš Akvinský, učiteľ Cirkvi, veľký filozof, nazývaný aj učiteľom Eucharistie: *Prisahám, že verím v reálnu prítomnosť Ježiša Krista v tejto sviatosti, pravého Boha a človeka, Syna Božieho a Syna Najsvätejšej Panny Márie. Verím a vyznávam to ako pravdu a istotu [10].*

Eucharistické zázraky – potvrdenie pravdy

Najsvätejšia sviatosť, ktorá od začiatku Cirkvi bola obklopená tou najväčšou úctou zo strany veriacich, bola po stáročia taktiež častým cieľom satanských útokov. Neraz bludári alebo nepriatelia Cirkvi sponchyňovali reálnu prítomnosť Pána Ježiša v Eucharistii. Nekatolíci i katolíci berú Eucharistiu na ľahkú váhu, zanedbávajú ju či nehodne prijímajú Pánovo Telo, čo Spasiteľovi spôsobuje bolesť a utrpenie. Dochádzalo a dochádza

k znesväčovaniu i svätokrádežným útokom na Najsvätejšie Telo a Krv Spasiteľa. V reakcii na všetky zrady, pochybnosti a znesvätenia Božia Prozetelnosť vo svojom bezhraničnom milosrdenstve opakovane potvrdzovala a pripomínala pravdu o reálnej prítomnosti Pána Ježiša v Eucharistii mnohými znameniami a eucharistickými zázrakmi. Mnohé z týchto udalostí sú podrobne opísané v knihe Joana Carrolla Cruza „Eucharistické zázraky“. Nasleduje niekoľko zázračných udalostí opísaných autorom kníh...

Lanciano

Jednou z najznámejších udalostí je zázrak v talianskom Lanciane. Práve na tomto mieste v kláštore sv. Longina približne sedemsto kňazov rádu sv. Bazila slávil svätú omšu, počas ktorej došlo k úžasnej udalosti. Kňaz,

Foto: [wikimedia.org/AFC photo](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lanciano_Stigmata.jpg)

ktorého meno dnes už nepoznáme, bol veľmi vzdelaný človek. Bohužiaľ, často ho trápili pochybnosti o prepodstatnení pri svätej omši. Keď ju jedného dňa slávil a vyslovoval slová premenenia, hostia, ktorú držal v rukách, sa zmenila na okrúhly kus mäsa a víno v kalichu sa zmenilo na krv. Ohromený kňaz po chvíli so slzami radosti oznámil svojim spolubratom: *Blahoslavení sú svedkovia, ktorým sa Najvyšší Boh dal spoznať pred ich očami, aby pohol mojou neverou.* [11] Okamžite všetci zhromaždení utiekali k oltáru s výkrikmi úžasu. Zvest sa rýchlo rozšírila medzi veriacich, ktorí začali navštevovať toto miesto vo veľkom počte, aby videli veľkolepý zázrak.

Tento zázrak trvá aj po vyše tisícrosto rokoch. Telo zostalo neporušené a krv v kalichu sa zmenila na päť kúskov zrazenín. Takto premenené Telo a Krv Spasiteľa je do dnešného

dňa stále umiestnené v relikviári. Pri vážení krvných zrazenín sa zistilo, že jedna váži toľko, koľko ostatné vážia spolu, hmotnosť dvoch sa rovná hmotnosti troch a najmenšia váži toľko, čo najväčšia.

Súčasný lekársky výskum uskutočnený v roku 1970 potvrdil, že kúsok mäsa je pruhovaným tkanivom srdcovej steny, ktoré nikdy nebolo podrobené konzervácii. Mäso aj samotná krv sú ľudského pôvodu, majú rovnakú krvnú skupinu – AB. Bielkoviny v krvi sa správajú normálne, akoby krv bola iba nedávno odobratá živej osobe. Prof. Odoardo Linoli, špecialista na anatómiu, histologickú patológiu, chémiu a klinickú mikroskopiu, ktorý vykonal šetrenie, poukázal na to, že ak by krv pochádzala od zomretej osoby, rýchlo by sa pokazila a rozložila. Vylúčil tiež možnosť, že by niekedy v minulosti mohlo dôjsť k podvodu. Napriek tomu, že mäso a krv boli po stáročia držané v neutesnených nádobách, nepodľahli rozkladu. [12]

Monštrancia, ktorá obsahuje túto veľkolepú a svätú relikviu, je stále v kostole v Lanciane a pútnici môžu do dnešného dňa obdivovať a uctievať takto premenené spôsoby Pánovho tela a krvi.

Augsburg

V roku 1194 v nemeckom Augsburgu istá žena dostala nápad uchovávať konsekrovanú hostiu u seba doma. Po prijatí Eucharistie si vybrala hostiu z úst, vzala ju domov, kde ju potom vložila do voskovej schránky, ktorá mala slúžiť ako relikviár. Päť rokov takto prechovávala Najsvätejšiu sviatosť u seba doma. Keď jej výčitky svedomia už viac

nedali pokoj, priznala sa s tým kňazovi, ktorý hostiu preniesol do kostola. Keď istý svätý kňaz menom Berthold otvoril voskovú skrinku, videl, že časť hostie sa zmenila na mäso pokryté červenými pruhmi. Dojatí kňazi sa rozhodli hostiu prelomiť, aby lepšie porozumeli tomuto fenoménu. Ich úžas bol ohromný, keď sa ukázalo, že mäso nemožno rozdeliť kvôli tenkým žilkám, ktoré ho držali pohromade. Vtedy uznali, že to je skutočné Telo Pána Ježiša.

Biskup Udalskalku nariadil, aby bola hostia vo voskovom relikviári prenesená do katedrály. Vtedy došlo k ďalšiemu zázraku. Počas vystavenia pred očami veriacich sa hostia zväčšila a roztrhla voskový relikviár.

Po tejto udalosti bola hostia spolu s kúskami voskového relikviára umiestnená do krištáľovej nádoby a vrátená do kostola Svätého Kríža, kde je do dnešného dňa prechovávaná v neporušenom stave [13].

Santarem

Na začiatku trinásteho storočia v Santareme v Portugalsku, asi 50 km južne od Fatimy, žila chudobná žena, ktorá trpela kvôli nevere svojho manžela. V zúfalstve išla k veštkyňi, ktorá jej prisľúbila pomoc výmenou za konsekrovanú hostiu. Po dlhom váhaní

sa žena nakoniec odhodlala a po prijatí Eucharistie si ju vyňala z úst, ovinula závojom a vybrala sa k veštkyňi. Keď urobila pár krokov, hostia začala krváčať natoľko, že krv kvapkajúca zo závoja upútala pozornosť okoloidúcich. Chceli pomôcť žene, pretože si mysleli, že má zakrvavenú ruku. Ona však bežala domov nechávajúc za sebou stopy krvi a závoj s hostiou skryla v truhlici. V tú noc svetlo vychádzajúce z truhlice rozsvietilo celý dom

a žena sa priznala manželovi a povedala pravdu o celej záležitosti. Obidvaja padli na kolená. Skoro ráno upovedomili o tom kňaza.

Po oficiálnom procese cirkevných autorít bola zázračná hostia premiestnená do kostola sv. Štefana, položená do voskovej krabičky a umiestnená vo svätostánku. Keď po nejasnej dobe bol svätostánok otvorený, ukázalo sa, že sa stal ďalší zázrak. Oči prítomných videli na kúske rozsypaný vosk a hostiu spočívajúcu v krištáľovom stojane. Tieto relikvie boli umiestnené do zlato-striebornej hruškovitej monštrancie obklopenej tridsiatimi tromi lúčmi.

Kostol svätého Štefana bol premenovaný na Kostol svätého zázraku, v ktorom hostiu mnohí pútnici dodnes uctievať a adorujú. Ako hovorí Joan Carroll Cruz v knihe o eucharistických zázrakoch, hostia v Santareme má mierne nepravidelný tvar s jemnými žilkami tiahnucimi sa od vrchu k podstave, na ktorej sa zrazilo určité

množstvo krvi. Krv zrazená v spodnej časti má niekedy farbu čerstvej, inokedy zaschnutej krvi.

Zázrak v Poľsku

V roku 1867 došlo k ďalšiemu zázraku v meste Dubna, v tom čase patriaceho do Ruska (dnes do Ukrajiny), ktorá mala posilniť Poliakov v ich viere. Katolícka cirkev bola ničená cárskymi autoritami, kláštory boli likvidované a konfiškované, podnikali sa pokusy rozbíjať jednotu katolíkov so Svätým Otcom a s celou Cirkvou. Organizovanie verejných náboženských obradov bolo zakázané a zároveň sa propaganda snažila vnášať do kostolov schizmatický obsah a odtrhnúť poľských katolíkov od jednoty s Rímom.

Piateho februára 1867 sa v malom kostolíku v Dubne zbožní obyvatelia dediny zúčastňovali štyridsaťhodinovej pobožnosti. Počas vystavenia Najsvätejšej sviatosti, modliaci sa veriaci s kňazom náhle uvideli lúče svetla vychádzajúce z hostie. Ihneď po tom sa v hostii zjavil Pán Ježiš. Zázrak trvajúci do konca pobožnosti videli všetci, čo boli v kostole, vrátane tých, ktorí sa už začali prikláňať k schizme. Napriek hrozbe represálií zo strany cárskych úradov, správy o zázračnej udalosti sa šírili po celom Poľsku, čím sa posilňovala spätosť s Cirkvou i vlastenectvo.

Fatima

V roku 1916 traja malí pastierikovia z Fatimy: František, Hyacinta a Lucia zažili zjavenia Anjela Portugalska, ktorý ich pripravoval na zjavenia Božej

Matky. Počas tretieho a posledného zjavenia anjela došlo k zázračnej udalosti spätej s Najsvätejšou sviatosťou, počas ktorej anjel dal vynikajúci príklad postoja, aký treba zaujať k tomuto veľkému tajomstvu viery. Sestra Lucia o tom píše: *Nepamätám sa, koľkokrát sme opakovali túto modlitbu (Ó môj Bože, verím v Teba ... atď.), keď sme nad sebou zazreli žiaru neznámeho svetla. Vstali sme, aby sme videli, čo sa deje, a videli sme anjela držiaceho kalich v ľavej ruke, nad ktorým sa vznášala hostia, z ktorej tiekli kvapky krvi do kalicha. Anjel nechal kalich i hostiu vznášať sa vo vzduchu, vrhol sa na zem vedľa nás a opakoval trikrát modlitbu:*

Najsvätejšia Trojica, Otec, Syn a Duch Svätý v najhlbšej úcte Ťa vzývam a obetujem Ti najdrahšie Telo, Krv, Dušu a Božstvo Ježiša Krista, ktorý je prítomný vo všetkých svätostánkoch, na zmierenie za všetky urážky, zneuctenie a lahostajnosť, ktorou je On urážaný! A skrze nekonečné zásluhy Jeho Najsvätejšieho Srdca a Nepoškvvrneného Srdca Márie Ťa prosím za obrátenie úbohých hriešnikov. Hneď na to povstal, vzal znova kalich a hostiu do ruky, podal mi hostiu, obsah kalicha dal vypiť Hyacinte a Františkovi a pritom súčasne povedal. Jezzte a pite Telo a Krv Ježiša Krista, ktorý je od nevďačných ľudí tak strašne urážaný. Uzmierujte ich previnenia a utešujte svojho Boha. Vrhol sa znovu na zem a opakoval spolu s nami trikrát tú istú modlitbu: „Najsvätejšia Trojica ... atď.“ a zmizol. Povzbudení touto nadprirodzenou mocou, ktorá nás obklopovala, napodobnili sme anjela vo všetkom, to znamená, vrhli sme sa na zem a opakovali sme modlitby, ktoré predniesol. [14]

Padni na kolená, ľud môj

Majme na pamäti slová tejto piesne tak často, ako je to len možné, aby sme nezabudli na úctu k Eucharistii, ktorú nás učia všetci svätí. Veľký a svätý kňaz, ktorý tak veľmi miloval Katolícku cirkev – Piotr Skarga, veľkou láskou miloval Pána Ježiša v Najsvätejšej sviatosti a neustále sa usiloval preukazovať náležitú úctu k Bohu ukrytému pod spôsobom chleba a vína. Vzhľadom na neustále svätokrádežné útoky na Najsvätejšiu sviatosť zo strany vtedajšieho zúrivého protestantizmu (dochádzalo dokonca k útokom na kňazov idúcich k chorým s Najsvätejšou sviatosťou), Skarga ešte horlivejšie preukazoval svoju veľkú úctu k Bohu skrytému pod spôsobom chleba. Prijímaním Najsvätejšej sviatosti vždy začínal dôležité diela. V Litve, v ktorej v tom čase prevažovali protestanti, horlivo šíril kult Eucharistie a založil Bratstvo Najsvätejšej sviatosti. Členovia bratstva sa zaviazali zúčastňovať sa na adoráciách a eucharistických procesiách, pomáhali chudobným a navštevovali chorých. V sprievode so sviečkami asisto-

vali kňazom, ktorí išli s Najsvätejšou sviatosťou k zomierajúcim. Bolo to svedectvo činnej a aktívnej viery pre všetkých, ktorí hlásali herézy proti Eucharistii. Ani dnes nesmieme zabúdať na to, že náš Spasiteľ nám zanechal v tajomstve Eucharistie seba samého a chce, aby sme Ho prijímali dôstojne a čo najčastejšie. V Eucharistii sa konsekrovanej hostii a vínu, ktoré sa stávajú Najsvätejším Telom a Krvou Pána Ježiša, preukazuje česť a sláva, ktorú dlhujeme samotnému Bohu, pretože ony sú samotným Bohom. [15]

Prítomnosť Pána Ježiša pod spôsobmi eucharistického chleba a vína trvá tak dlho, koľko trvá forma chleba a vína. To znamená, že keď prijmeme konsekrovanú hostiu, alebo keď sa jej odrobinka rozpustí vo vode (napríklad pri purifikácii, čiže umytí liturgického náčinia) a už nemá formu chleba, od tohto okamihu už nie je Ježišom Kristom. Preto je Pán Ježiš sviatostne prítomný v osobe, ktorá ho prijíma asi pätnásť minút a počas tejto doby by sa mu mala klaňať. [16]

Majme na pamäti, že táto sviatosť je zárukou našej spásy. Za tento najväčší dar, ktorý nám zanechal náš Pán Ježiš Kristus, dar seba samého s Jeho Najsvätejším Telom a Krvou, mu dlhujeme najvyššiu česť a vďakyvzdanie. Vždy, keď príde do nášho srdca, nezabúdajme mu ďakovať a odprosovať ho za všetkých, ktorí sa dopúšťajú profanácie, neúcty a za tých, ktorí Ho nehodne prijímajú v stave ťažkého hriechu a riskujú večné zatratenie. Modlime sa za nich, aby sa spamätali, obrátili sa a zmierili sa s Bohom vo sviatosti pokánia.

Ślawomir Skiba

REÁLNA PRÍTOMNOSŤ Pána Ježiša v Eucharistii nie je vecou názoru, ale funda- mentom našej viery

Americký biskup Daniel R. Jenky priznáva, že „niekoľko generácií“ Katolícka cirkev nevyučovala dostatočne jasne základné pravdy a vyzval všetky farnosti v diecéze (Illinois, USA), aby sa vedome zamerali na reálnu prítomnosť Pána Ježiša v Eucharistii.

Dokument biskupa s názvom „Reálna prítomnosť“ bol vydaný 16. septembra – šesť týždňov po uverejnení prieskumu Pew Research Center, z ktorého vyplynulo, že väčšina katolíkov v Spojených štátoch neverí,

že chlieb a víno používané počas svätej omše sa stávajú Telom a Krvou Krista.

„K tejto neviere došlo napriek tomu, že toto učenie pochádza z apoštolského obdobia a vždy bolo považované za základ našej katolíckej identity,“ na-

písal. „Ako váš biskup si uvedomujem, že je mojou osobnou povinnosťou hovoriť čo najjasnejšie o niektorých základných pravdách týkajúcich sa Najsvätejšej sviatosti,“ čítame v liste.

Biskup Jenky predstavil dôkazy reálnej prítomnosti nachádzajúce sa v Svätom písme, v Katechizme Katolíckej cirkvi a vo svedectvách svätých.

„Je to definovaná dogma Katolíckej cirkvi, zjavená Duchom Svätým a chránená pred akoukoľvek možnosťou omylu. Telo a Krv, Duša a Božstvo Ježiša Krista sú skutočne a podstatne prítomné v Najsvätejšej Eucharistii,“ napísal.

„Toto nie je názor, ktorý by bolo treba porovnávať s nejakými prieskumami verejnej mienky, ale božské zjavenie vyjadrené absolútnou autoritou Svätého písma a posvätnéj Tradície.“

Hierarcha adresoval silné slová aj katolíkom, ktorí toto učenie popierajú. „Pán povedal: Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Takže tí, ktorí popierajú reálnu prítomnosť, v istom zmysle odmietajú Ježiša a dostávajú sa mimo hranice našej viery,“ napísal.

Od svojho uvedenia do úradu v roku 2002 hierarcha každoročne vydáva (obvykle na začiatku kalendárneho roka) dokument pod názvom „Výročný list“.

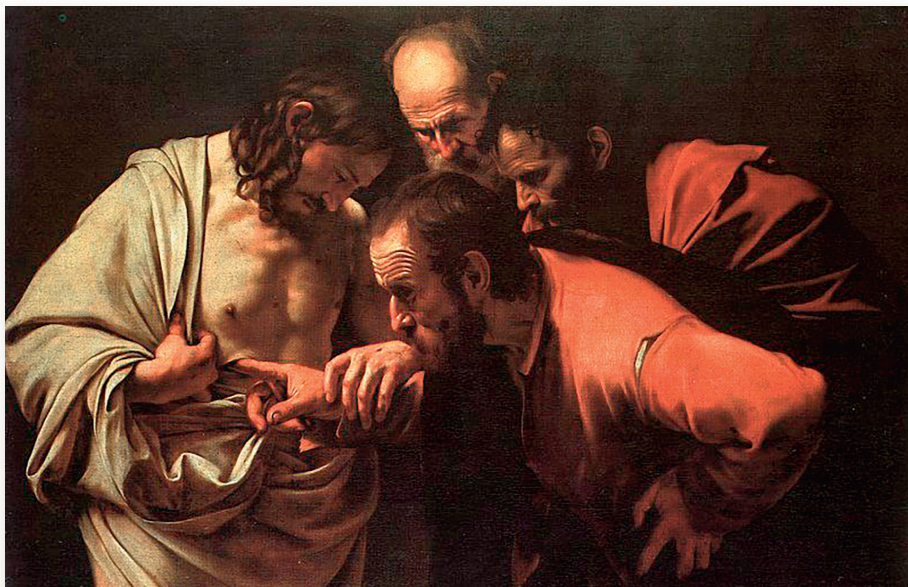
V liste o „Reálnej prítomnosti“ biskup uviedol, že jeho „Výročný list – 2020“ tentokrát vydáva skôr, aby určil tón pre rôzne iniciatívy vo farnostiach spolu so zavádzaním pracovných programov pre túto jeseň. Celý text bol zverejnený v 29. čísle diecéznych novín „The Catholic Post“.

„Aj keď každá doktrína viery je dôležitá, viera v Eucharistiu je výslovným fundamentom katolíckeho kresťanstva,“ napísal biskup Jenky. „Preto žiadam, aby tento rok a tiež v nasledujúcich rokoch celá naša miestna cirkev hľadala spôsoby, ako posilniť našu vieru v učenie a svedectvo o Najsvätejšej sviatosti.“

Hierarcha pripomenul, že katolíci nesú „večnú zodpovednosť voči Všemohúcemu Bohu“, aby nekompromisne a bez ujmy odovzdávali Božiu pravdu. Aj keď sa učenie Cirkvi o reálnej prítomnosti Pána Ježiša v Najsvätejšej sviatosti nezmenilo, biskup upozornil na to, že v posledných desaťročiach došlo k výraznému úpadku rituálneho uctievania.

„Spôsob, akým sa modlíme, je neoddeliteľnou súčasťou nášho spôsobu, akým veríme,“ napísal. „Zbožné ticho

v kostole – ako aj rituály, vrátane kľáčania, požehnaní svätenou vodou, a modlitby pred a po omši – podnecovali k istému druhu spoločného uctievania toho, čo malo prísť a čo sa javilo také sväté a úžasné.“

Súčasná americká kultúra je však „neúprosne neformálna“, lamentoval hierarcha poukazujúc na to, že „niekedy naše kostoly sa podobajú skôr na hotelovú halu než úchvatný Dom Boží“. Biskup povzbudil veriacich, aby preukazovali zbožnú úctu k Najsvätejšej sviatosti častou účasťou na rôznych pobožnostiach a procesiách, ale aj v tichých okamihoch osobnej modlitby.

Povedal, že omše na svadbách a pohreboch predstavujú „veľké príležitosti pre vydávanie svedectva o našej viere v Eucharistiu ako o dušpastierskom dare pre tých, ktorí azda boli zle katechizovaní alebo dokonca odpadli od viery“.

Povzbudil tiež, aby sa sväté prijímanie podávalo pod spôsobom chleba i vína, nakoľko to len bude možné „ako plnosť znamenia ustanoveného Kristom“.

Biskup Jenky sa zmienil o úžitku osobnej a spoločnej (komunitnej) viery plynúceho z každej svätej omše. „Ako by sme sa vôbec mohli opovážiť zanedbávať nedeľnú svätú omšu, alebo neodovzdať budúcim generáciám nekonečný poklad reálnej prítomnosti nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista v Najsvätejšej sviatosti?“

„Sme eucharistickou Cirkvou, ktorej život a služba sa sústreďujú okolo daru Eucharistie,“ napísal.

Po vysvetlení, že Eucharistia umožňuje katolíkom oceniť a prežívať všetky ostatné sviatosti, dodal, že „tak, ako Kristus vystúpil do Neba, tak zostupuje v sviatostiach, až kým znova nepríde v sláve“.

KEĎ KARDIOLÓG VYŠETRUJE JEŽIŠA: *Eucharistické zázraky pod mikroskopom*

V knihe pod názvom „Un cardiologo visita Gesù. I miracoli eucaristici alla prova della scienza.“ (Kardiológ vyšetruje Ježiša. Eucharistické zázraky pod mikroskopom vedy)- Vydavateľstvo Studio Domenicano, Bologna 2018, Dr. Franco Serafini skúma päť eucharistických zázrakov z lekárskeho a vedeckého hľadiska a dospieva k záverom, ktoré nemožno ignorovať. Ide o medicínske skúmanie konsekrovaných hostií, v ktorých sa objavila krv na rôznych miestach sveta a v rôznych obdobiach, konkrétne v talianskom Lanciane (8. storočie), v argentínskom Buenos Aires (1992-1994-1996), v mexickej Tixtle (2006), v polskej Sokółke (2008) a Legnici (2013) a súbežne s tým sa to porovnávalo s novšími klinickými štúdiami o krvných škvrnách napríklad na Turínskom plátne. Zo štúdie vyplýva „presná, precízna a podrobná klinická diagnóza, ktorá nie je v rozpore, ale dokonale zapadá do toho, čo cítame v evanjeliách a dostávame ako dar od katolíckej Tradície“.

Doktor Franco Serafini (52 rokov) kardiológ v nemocnici Bentivoglio (Bologna) súhlasil, že odpovie na niektoré otázky. Zhovárал sa Aldo Maria Valli.

Doktor Serafini, ste lekár, kardiológ a pracujete v nemocnici, kde ordinujete a staráte sa o mnoho ľudí. Kedy a prečo ste sa rozhodli vyšetrovať dokonca aj Ježiša a začali sa zaoberať eucharistickými zázrakmi?

Už niekoľko rokov sa zaujímam o rozhodne špecifickú tému: medicínsko-vedecký aspekt eucharistic-

kých zázrakov. Čo sa našlo napríklad z histologického alebo genetického hľadiska vo vzorkách odobratých z konsekrovaných hostií, ktoré viditeľne krvácali? Mám na mysli samozrejme vyšetrenia, ktoré požadovali cirkevné orgány v procese uznávania možných nových eucharistických zázrakov. Všetko, čo som mohol prečítať na túto tému online alebo na papieri, nebolo uspokojujivé: bolo to vedecky nedostatočné, nepresné a niekedy vyslovene nesprávne. Napriek tomu sa mi to zdala byť dôležitá téma s obrovským apologetickým potenciálom, a preto som sa rozhodol osobne sa o ňu

Ctime túto Sviatosť slávnú

zaujímať. Preskúmal som všetok existujúci materiál, kontaktoval som zainteresovaných vedcov, očitých svedkov; kedykoľvek to bolo možné, šiel som to osobne preveriť priamo na miesto. Výsledok je zhrnutý v tejto knihe.

K akým záverom ste ako vedec dospeli ohľadom eucharistických zázrakov v Lanciane, Buenos Aires, Tixtlae, Sokółke a Legnici?

Je tu schéma, ktorá sa opakuje s dokonalou presnosťou. Vo všetkých piatich prípadoch bolo identifikované ľudské tkanivo myokardu. Srdce, ako je zrejme všetkým ľuďom všetkých kultúr, nie je orgánom ako každý iný, ale je obdarené hlbokou a významnou symbolikou, na ktorú zázraky chcú upriamiť našu pozornosť. Čo ma však najviac šokuje, a tu hovorím ako kardiológ, je to, že toto srdce nesmierne trpí. V histológii nachádzame totiž znaky ako je infiltrácia leukocytov a fragmentácia-segmentácia myokardiálnych vlákien, ktoré opisujú presný patologický kontext, aký sa nachádza v srdciach trpiacich v dôsledku intenzívneho stresu z uvoľňovania katecholamínov. Toto je klinický obraz infarktu vyvolaného stresom, ktorý nie je dôsledkom koronárnej artériovej choroby postihujúcej osoby zdrvené hroznou správou, ako napríklad úmrtie v rodine či extrémne fyzické alebo morálne traumy.

Pri eucharistických zázrakoch je často prítomná krv. V Buenos Aires boli zdokumentované zmeny tejto krvi ako napríklad lymfocytóza a hypogamaglobulinémia, ktorá zodpovedá stavu počas prvých hodín ťažko polytraumatizovaného pacienta.

Veľmi zaujímavé je, že vo všetkých prípadoch bola zistená rovnaká krvná skupina, skupina AB, ktorú mali aj stopy krvi na Turínskom plátne a na iných plátnach Umučenia.

Anomálne je správanie DNA, ktorého stopy záhadne „unikajú“ identifikačným testom, akoby chceli obmedziť „nadbytok dôkazov“, ktoré by vieru ľudí v reálnu eucharistickú prítomnosť len robili nadbytočnou.

Tvrdíte, že vo všetkých skúmaných prípadoch ide o Ježišovo telo a krv a poskytujete o tom dôkazy. Čo si myslíte ako veriaci človek o týchto dôkazoch?

Na záver chcem povedať, že máme pred sebou telo a krv trpiaceho človeka, ktorého klinický obraz zodpovedá obrazu mučenej a na kríž zavesenej osoby.

Ako veriaceho ma tieto dôkazy potešili. V týchto tkanivách sa totiž nenachádzajú nejaké neslýchané nálezy, ktoré by nás ohromovali, alebo ktoré by nútili teológov k zložitým vysvetleniam zdôvodňujúcim ich pravosť. Naopak, myslím, že trpiace srdce a krv je jasný a jednoduchý fakt intuitívne zrozumiteľný pre všetkých, bez potreby vysokoškolských diplomov v medicíne alebo teológii.

Mikroskop nám ukazuje, že v eucharistických zázrakoch sa nachádza krv a telo muža umučeného na kríži. Čo však vidí oko viery?

Vidí nekonečne viac: najmenší kúsok chleba alebo najmenšia kvapka konsekrovaného vína obsahuje Toho, ktorého celý vesmír nemôže obsiahnuť

a na to nepotrebuje nijaký viditeľný zázrak. V podstate pri týchto eucharistických zázrakoch máme pred sebou iba niekoľko kúskov ľudského tkaniva. V „normálnej“ eucharistii (ako tu slovo „normálny“ znie smiešne a neadekvátne!) nám odveká doktrína pripomína, že je v nej prítomná celá podstata Tela, Krvi, Duše a Božstva nášho Pána Ježiša Krista.

Myslím, že nikdy nevyriešime dilemu, či eucharistický zázrak je ešte Eucharistiou vo svojej plnosti, z ktorej presvitá akcidentálny vzhľad ľudského tkaniva (ako učí sv. Tomáš v Summe), alebo či eucharistický zázrak sa stal „iba“ relikviou Ježišovho tela.

Ktorá zo všetkých skúmaných udalostí vás najviac fascinovala?

Ťažko povedať. Azda najstaršia, outsider medzi piatimi udalostí, ktorými som sa zaoberal: zázrak v Lanciane. Nie všetci vedia, že počiatok tejto udalosti – vo vzdialenom stredoveku – nie je doložený nijakým historickým dokumentom, ale iba ústnou tradíciou, aspoň v prvých ôsmich storočiach zá-

zraku. Preto sa v roku 1970 františkáni rozhodli podporiť pravosť tejto úžasnej relikvie a obrátili sa na vedcov so žiadosťou, aby sa k nej vyjadrili. Konkrétne sa obrátili na profesora Linoliho z Arezza, ktorý bol schopný bezchybnou štúdiou potvrdiť ľudský pôvod tkaniva myokardu a krvi, ktoré sa zachovali v Lanciane. Moja maličkosť sa cítila trochu ako Indiana Jones, keď som mohol preskúmať a demaskovať ďalšiu ideologickú lož vytvorenú v roku 1976, a ktorá bola vsunutá do korpusu vedeckej literatúry vydávaná za pôvodný výskum na objednávku nikoho menšieho ako WHO a OSN.

Žijeme v časoch, v ktorých katolíci, pokiaľ píše a správa sa ako katolíci, riskuje, že bude marginalizovaný. Pociťili ste vo svojej profesii negatívne následky vášho výskumu?

Ak mám byť úprimný, tak nie, ale je to možno aj preto, že moja kniha je stále pomerne málo známa. Keď sa stane známejšia, kto vie!

V knihe však spomínam skutočný prípad prenasledovania, ktorému boli vystavení dvaja poľskí vedci, ktorí sa zaoberali histologickými vyšetreniami udalosti v Sokółke, dvaja prvotriedni vedci, ktorí boli formálne pokarhaní zo strany svojej univerzity a obvinení z toho, že nevedeli oddeliť vedu od „emocionality“ svojej katolíckej viery, pričom médiá si ich poriadne podali.

Aké reakcie vzbudzujú vaše slová u neveriacich, keď hovoríte o výsledkoch vášho výskumu?

Prevládajúcou reakciou sú rozpaky, po ktorých nasleduje ticho. Ani jeden zástupca sekularistického sveta sa nepokúšal vyvracať fakty, o ktorých hovorím v súvislosti s lekáorskými vyšetreniami. Prevládajúcim postojom je snaha spochybniť dôveryhodnosť týchto vyšetrení a zdôrazňovať zlý úmysel tých, ktorí určite falšovali alebo skúmali tieto eucharistické zázraky. Chcem vám však povedať, že na moje prekvapenie som sa stretol s rozpakmi aj v katolíckom svete. Mnohí majú radi „čistú“, nehmotnú

vieru, ktorá nepotrebuje taký konkrétny a krvavý dôkaz ... Hovoria mi: „Ale ja už mám vieru! Na čo sú dobré tieto štúdie?“

Eucharistia je napádaná aj vnútri Cirkvi. Podivné teológie sa ju snažia bagatelizovať. Myslíte si, že paradoxne vaša obrana môže vyplývať práve z vedeckých výsledkov skúmania eucharistických zázrakov?

Prečo nie!? V skutočnosti sme prvou generáciou, ku ktorej Eucharistia hovorí pôvodným jazykom vedy a medicíny, navyše jazykom, na ktorý je súčasný človek obzvlášť, ba dokonca nadmieru, citlivý. Upokojuje ma však vedomie, že aj v tejto veci má Boh situáciu pevne v rukách. Nie je to človek, ktorý svojimi technologickými nástrojmi „donúti“ Eucharistiu „hovoriť“ a odhaliť sa. Naopak: Eucharistický zázrak sa otvára vede v časoch a spôsobmi, ktoré považuje za najvhodnejšie, a odrádza nás od prehnane racionálneho chápania, ktoré by vieru urobilo zbytočnou.

Zdroj: <https://www.aldomariavalli.it>

NAJSVÄTEJŠIA ZO SVIATOSTÍ

Pán Ježiš nám zanechal sedem sviatostí. Vo všetkých nám dáva potrebné dary a milosti, ktoré potrebujeme pre spásu duše a pre svoje posvätenie a povolanie. Vo Sviatosti Oltárnej nám však nedáva iba dary a milosti, ale dáva nám seba samého, svoje najsvätejšie Telo a najsvätejšiu Krv.

Preto sa táto sviatosť nazýva ako jediná prívlastkom “Najsvätejšia”: Sanctissimum Sacramentum - Najsvätejšia Sviatosť. Aké vznešené meno! Aké hlboké tajomstvo! Krásne ho vyjadril anjel, ktorý sa v roku 1916 zjavil fatimským deťom, v rukách držal kalich s Najsvätejšou Kristovou Krvou a nad kalichom Svätú hostiu - Najsvätejšie Telo Kristovo: ponechal Kalich s Hostiou vznášať sa vo vzduchu a spolu s deťmi sa poklonil pred Sviatosťou tvárou až po zem a odriekal modlitbu: “Najsvätejšia Trojica, Otec, Syn a Duch Svätý, s hlbokou úctou sa ti klaniam a obetujem ti Telo, Krv, dušu a Božstvo nášho Pána Ježiša Krista prítomného vo všetkých svätostánkoch sveta na odprosenie všetkých urážok, ktoré sa ti dostávajú...”

V týchto niekoľkých slovách anjel vyjadril nesmiernu veľkosť a hodnotu Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej. Otec Hieronym Kiefer, trapistický mních z opátstva Sept-Fons, veľmi podobne ako anjel vo Fatime vyznáva: “Verím v Telo, Krv, dušu a božstvo nášho Pána Ježiša Krista skutočne prítomného

pod spôsobmi chleba a vína. Pane Ježišu Kriste, ty, ktorý si mi otvoril nebo, klaniam sa ti a milujem ťa v Eucharistii, kde si skutočne a osobne prítomný:

- počas svätej omše, aby si sa obetoval,
- počas svätého prijímania, aby som ťa prijímal
- vo svätostánku, aby som zotrval v tvojej prítomnosti.

Obeta, prijímanie, trvalá prítomnosť, to sú tri podoby Eucharistie, a každá nám dáva príležitosť prejavíť svoju vieru... Každá svojim spôsobom vyjadruje, čím pre nás Pán chce byť - Spasiteľom, nadprirodzeným pokromom, priateľom.” (cit. Otec Jeroným: Žít, Žít; Triada 2016, s. 51)

Milujme svätú omšu, pravú Kristovu obetu za spásu sveta. S vrúcnu láskou, s čistým srdcom a v pokornom postoji adorácie pristupujme ku svätému prijímaniu, vyhľadávajme Ježišovu svätú, opravdivú a osobnú prítomnosť vo svätostánku, aby sme mu s láskou, veľkodušne a štedro venovali svoj čas pred bohostánkom.

Štefan Novanský

O KARDINÁLNYCH ČNOSTIACH

Otázka: Čo sú kardinálne čnosti a ako im rozumieť?

Odpoveď: Máme štyri hlavné čnosti: rozvážnosť, spravodlivosť, striedmosť a statočnosť. Názov kardinálne pochádza z latinského slova *cardo*, čo znamená „pánt“, „klb“, niečo, čo spája jednotlivé prvky dohromady. Nepochybné si tieto čnosti zaslúžia takýto názov, pretože „spájajú“ náboženský a prirodzený život a vnášajú potrebnú harmóniu.

1. Rozvážnosť je schopnosť konať a vybrať si v živote to, čo je lepšie. Kto predvída, že sa na danom mieste stretne s ťažkými pokušeniami a preto sa tomuto miestu zavčasu vyhýba, je rozvážny. Opilec, ktorý predvída, že v reštaurácii, kde určite stretne kamarátov „z mokrej štvrte“, sa opije, koná rozvážne, keď sa tomuto podniku bude zďaleka vyhýbať. Čnosť rozvážnosti nám umožňuje predvídať určité ťažkosti a vopred sa na nich pripraviť. Napríklad človek, ktorý prechádza na červenú a spolieha sa na Božie milosrdenstvo, koná nielen hriechne, ale aj veľmi nerozvážne.

2. Spravodlivosť je čnosť, vďaka ktorej každému dáme to, čo mu právom od nás patrí. Spravodlivý človek nebude krivdiť svojim pracovníkom, nebude nikomu nadržovať na úkor iného, bez ohľadu na to, či je chudobný alebo bohatý. Na všetkých sa bude dívať ako na osoby stvorené na Boží obraz a podobu a vykúpené Krvou

Kristovou, a preto ku všetkým sa bude správať s primeranou úctou. Napríklad zdravotná sestra v nemocnici sa má starať ako najlepšie dokáže o všetkých pacientov, ktorí sú jej zverení. To si vyžaduje čnosť spravodlivosti. Preukazovať väčšiu starosť a starostlivosť o tých, ktorí podplácajú, je hriech proti spravodlivosti. Rovnako je hriechom – ktorý je u nás rozšírený – dávanie úplatkov za určité výhody. Kto je spravodlivý, ten nepotrebuje úplatok, aby urobil to, čo má urobiť.

3. Striedmosť znamená využívanie Božích darov s mierou a v súlade s ich určením. Napríklad jedlo je určené na udržiavanie života. Kto by však tento poriadok obrátil a žil preto, aby jedol viac, zhrešil by proti čnosti striedmosti. Človek, ktorému záleží na náboženskom živote, bude striedmy nielen pokiaľ ide o jedlo a nápoje, ale aj o slová, potešenie, zábavu atď. Dnes je veľmi potrebná striedmosť pri sledovaní televíznych programov, keď toľko ľudí stráca čas a zanedbáva svoje povinnosti kvôli sledovaniu osudov rôznych „hrdinov“ nezmyselných seriálov. Každý z nás by mal byť zdržanlivý a striedmy najmä v tých veciach, s ktorými má najviac problémov. Kto preklína, musí dbať o miernosť v slovách, rovnako ako ten, kto má vo zvyku klebetiť o druhých. Kto sa prejedá, mal by dbať o striedmosť v jedle, a to nielen kvôli svojmu zdra-

viu a vzhľadu, ale s nadprirodzeným cieľom: umŕtvovať svoje zlé návyky.

4. Statočnosť. Táto čnosť je obzvlášť potrebná v našej dobe. Je to schopnosť urobiť správnu vec napriek tomu, že to dnes nie je populárne, a voliť si dobro, aj keď je s tým spojené riziko. Statočný človek odmietne piť, aj keď v spoločnosti ho budú kvôli tomu považovať za čudáka. Statočnosť umožní dievčaťu zachovať si dôstojnosť napriek tomu, že jej kamarátky ju budú považovať za zaostalú, nemodernú. Statoční sú rodičia, ktorí vychovávajú svoje deti v katolíckom duchu a majú odvahu pristupovať s nimi na prvé piatky k spovedi a k svätému prijímaniu a každú nedeľu sa zúčastňovať svätej omše. Niekedy sa ľudia vyhovávajú: „V nedeľu som nemohla ísť na omšu, pretože moja priateľka prišla ku mne na kávu a trochu dlhšie sa zdržala.“ Takéto správanie je zvyčajne zbabelosťou a je opakom statočnosti. Ak sa chceme správať v súlade s touto čnosťou, jemne, ale rozhodne sa ospravedľíme svojej priateľke a vysvetlíme jej, že mu-

síme ísť na svätú omšu. Môžeme ju pozvať inokedy. Ak je to šľachetný človek, porozumie nám a nebude to mať za zlé. Ak na druhej strane nepochopí takú zrejmu vec, potom azda nebude pre nás tou vhodnou osobou. Keď už hovoríme o statočnosti, treba tiež spomenúť, že osoba prijíma niekedy veľmi ťažké rozhodnutia, napríklad dať svoj život za vieru. Pritom to nemusí byť ani spojené s nejakým mimoriadnym vonkajším prejavom odvahy. Osoba, ktorá vydáva svedectvo o svojej viere, môže pociťovať silný strach, môže zažívať ťažký smútok, no jednako koná podľa svojho svedomia. Taký človek je statočný.

Vidíme teda, že kardinálne čnosti sú veľmi dôležité pre duchovný život. Možno povedať, že bez týchto štyroch čností nie je možný náboženský život. V mesiaci máj prosíme v litániách Matku Božiu, ktorú nazývame „Panna najmúdrejšia“, „Zrkadlo spravodlivosti“, „Panna mocná“, aby nám tieto čnosti vyprosila.

Adam Martyna

ÚŽASNÉ OBRÁTENIE ALBIGÉNCOV VYPROSENÉ SV. DOMINIKOM A PRIPISOVANÉ RUŽENCU

Tento článok je úryvkom nami vydanej knihy "Ruženec - záchrana pre svet", brazílskeho autora A. Borelliho, ktorá prvýkrát vyšla v slovenskom jazyku v roku 2019.

Svätý Ludovít Mária Grignion de Montfort bol jedným z najväčších propagátorov úcty k Matke Božej, osobitne ruženca. Žil vo Francúzsku v rokoch 1673 – 1716. V znamenitej knihe, ktorú sme pred chvíľkou citovali, hovorí, ako Matka Božia, podľa nábožnej tradície, v roku 1241 povzbudzovala sv. Dominika modliť sa ruženec ako prostriedok pre obrátenie albigénskych heretikov, ktorí ovládli juh Francúzska. Svätý Ludovít Grignion približuje rozprávanie samotného blahoslaveného Alana de la Roche v knihe *O dôstojnosti Žaltára*:

„Svätý Dominik videl, že hriechy mnohých kresťanov sú prekážkou na ceste k obráteniu albigéncov. Vybral sa teda do lesa v blízkosti Toulouse a strávil tam tri dni a tri noci ustavičnou modlitbou a pokáním. Neprestával nariekať, prelievať slzy a umŕtvovať svoje telo údermi biča, aby zmiernil Boží hnev. A tak ledva živý upadol na zem. Najsvätejšia Panna sa mu

zjavila v spoločnosti troch nebeských sprievodcov a povedala mu: „Vieš, drahý Dominik, akú zbraň použila Najsvätejšia Trojica, aby opravila svet? – „Ó, Pani,“ odpovedal Dominik, „ty to vieš lepšie ako ja, pretože po tvojom Synovi Ježišovi Kristovi si ty najdôležitejším nástrojom našej spásy“. A ona dodala: „Vedz, že najdôležitejšou zbraňou v tomto boji bol Anjelský žaltár, ktorý je základom Nového Zákona; preto ak chceš získať pre Boha tieto zatvrdnuté srdca, modli sa podľa môjho žaltára“.

Svätý povstal veľmi potešený a horiac vnútorným zápalom pri myšlienke na obrátenie týchto ľudí vošiel do katedrály; vďaka anjelom okamžite zazneli zvony pozývajúce všetkých obyvateľov. Na začiatku modlitby sa spustil strašný víchor; zem sa zachvela, slnko stmavlo a znásobené blesky i hromy spôsobili, že všetci prítomní zbledli a zachveli sa. Ich strach sa ešte znásobil, keď zbadali, ako na obraze Matky

Božej, ktorý bol umiestnený na viditeľnom mieste, Mária zdvíha trikrát rameno k nebu a volá k Bohu po odplate proti nim, ak sa neobrátia a nebudú sa utiekať pod ochranu svätej Matky Boha. Prostredníctvom týchto neobyčajných zázrakov chcelo nebo posilniť modlitbu ruženca a urobiť ju známejšou.

Búrka nakoniec utíchla vďaka modlitbám sv. Dominika. On však pokračoval vo svojej reči a s takou silou a zápalom vysvetľoval vznešenosť ruženca, že takmer všetci Toulousania prijali modlitbu za svoju a odmietli svoje omyly. A rýchlo bolo možné vidieť veľkú premenu v mravoch a živote mesta.“ (Przedziwny sekret Różańca świętego, Wrocław, 2000, str. 12)

Ak aj historickosť tejto udalosti nebola potvrdená, mali by sme sa nad ňou zamyslieť skôr, ako ju len tak odmietneme. V skutočnosti je isté, že modlitba sv. Dominika, preplnená plamenným zápalom, priniesla opisované výsledky. Na druhej strane je taktiež isté, že z pohľadu teológie sa to mohlo stať vďaka hlbokému a zázračnému pôsobeniu milosti, ktorá spôsobila, že obyvatelia Toulouse uvideli, ak aj nie telesnými očami, tak určite očami duchovnými, zdvíhajúce sa rameno Matky Božej volajúcej po Božej odplate, ak sa neobrátia.

(pokračovanie nabudúce)

OBJEDNAŤ

web:

www.ruzenec.org

t. č.:

02 / 222 000 63
(po-pia 8.30-16.00 hod.)

MÁRIA JE TIEŽ MOJA MATKA

Milujete Božiu Matku? Šírte Jej poslanstvo! Príďte sa ešte dnes do našej duchovnej rodiny. Veľkou výsadou účasti na Fatimskom apoštoláte je duchovná pomoc pre desaťtisíce katolíkov na Slovensku. Vďaka mesačným príspevkom Apoštolov,

ako aj vďaka Vašej podpore, budú môcť naši krajanovia spoznať Fatimské poslanstvo a odpovedať na výzvy Najsvätejšej Panny Márie.

ZÍSKATE NIEN DUCHOVNÉ VÝHODY:

1. Každý mesiac využijete privilegium svätej omše, ktorá bude slúžená na Vaše úmysly a za Vašich najbližších.

2. Dostanete každodennú modlitebnú podporu rehoľných sestier, ktoré veľkodušne súhlasili spojiť prosby a úmysly Apoštolov Fatimy so svojimi modlitbami. Pre tento účel stačí, ak nám napíšete svoje úmysly na nami zaslaný formulár.

3. Dostanete *Diplom Apoštola Fatimy*, ako prejav uznania za Vašu účasť v tejto kampani.

4. Dostanete nálepky s vyobrazením Panny Márie Fatimskej, ktoré sú už posvätené kňazom.

5. Po troch mesiacoch svojho členstva dostanete farebnú podobizeň Panny Márie Fatimskej–tej, ktorá zá-

račným spôsobom plakala v New Orleanse v roku 1972. Táto podobizeň bola vytlačená vo forme plagátu, špeciálne pre členov Fatimského Apoštolátu tak, aby mohol byť zarámovaný.

6. Šesťkrát ročne bezplatne získate dvojmesačník „*Spojenectvo s Máriou*“ s aktuálnymi informáciami o kampaniach a iniciatívach Nadácie Slovakia Christiana a tiež s materiálmi pre morálnu a náboženskú formáciu.

7. Po šiestich mesiacoch účasti v tomto apoštoláte dostanete posvätenú sošku Panny Márie Fatimskej.

8. Po jedenástich mesiacoch účasti na v tomto apoštoláte dostanete odznak Apoštola Fatimy.

9. Po roku trvania Vášho členstva sa zapojíte do žrebovania o niekoľkodňový pútnický zájazd do Fatimy.

Pridajte sa do našej duchovnej rodiny!

AKO APOŠTOLI FATIMY môžete podporovať našu nadáciu

- **modlitbou** – každodenne sa modlite ruženec alebo aspoň jedenkrát *Zdravas' Mária...* na úmysel všetkých členov *Fatimského Apoštolátu* a kampani *Nadácie Slovakia Christiana*
- **a obetami** – za týmto účelom si dobrovoľne zvolte výšku mesačného milodaru

Staňte sa členmi Fatimského Apoštolátu už teraz!

VOLAJTE: 02/222 00 777 (po-pia 8.30-16.00 hod.)

NAPÍŠTE: Fatimský Apoštolát, Nadácia Slovakia Christiana, Palackého 4, 811 02 Bratislava

POĎAKOVANIA A PROSBY

Alio člen Fatimského Apoštolátu chcem, aby moje poďakovania a prosby boli zahrnuté do úmyslov svätých omní, ktoré sa slávia každý mesiac za všetkých členov Apoštolátu a ich najbližších.

Fatimský Apoštolát

OSLOŽTE CO NAJVIŠIE!

Desaťtisíce Slovákov
čakajú na Vašu duchovnú podporu

Pokánie!

Vďaka Vašej pomoci im pošleme:
knižky, brožúry, časopisy a vzácne devocionálie,
ktoré môžu zmeniť ich život.

***Pompejská novéna,
modlitba, ktorú si zami-
ľujete. S veľkou vrúcno-
ťou sa ju modlí aj bývalý
správca nadácie.
Tiež aj pani Helenka
zo Sniny.***

„Pochválený buď Ježiš Kris-
tus!

Vážený pán Andrej, sr-
dečne Vás pozdravujem,
keď som si prečítala Váš
list, v ktorom píšete, že bude
Váš posledný, ktorý píšete
ako správca nadácie, ne-
dalo mi, aby som Vám aspoň
v krátkom liste nepoďako-
vala. Budem sa snažiť nájsť
vhodné slová s pomocou
Ducha Svätého, aby som vy-
jadrila svoju vďačnosť a to
čo cítim.

Keď som sa modlila Pom-
pejskú novénu – v ďakovnej
časti novény sú slová:

„...budem šíriť ružencovú
pobožnosť, koľko len budem
vládať...“.

Vždy som sa po týchto slo-
vách trápila, že: „Mamka
ako to mám robiť?“.

A potom som slúbila,
že budem podporovať koľko
len budem môcť a kým
budem žiť tých, čo to vedia
ako sa to robí. A v tom čase mi
prišla obálka – Spojenectvo
s Máriou.

A hneď som mohla svoj
sľub splniť. Preto, vždy,
keď ste ďakovali, poslali dip-
lom, sošku Panny Márie
a iné ďakovné listy, bolo
mi veľmi ľúto, že to si ani
nezaslúžim. Veď, že i to
málo čo venujem, to nestojí
za reč.

Takže Vám zo srdca ďaku-
jem za pozdravy, ďakovania
a modlitby a aj naďalej Vás
i celú nadáciu chcem zahr-
ňať do svojich modlitieb.

Nech Vás Pán Boh požeh-
náva v štúdiu a ďalšej Vašej
práci a Mamka Božia nech
nad Vami neustále rozpre-
stiera svoj ochranný plášť.

V Ježišovi a Márii – dve
srdcia, ktoré nás milujú.

Helena

„Korunku k Božiemu milosrdenstvu sa modlievam asi 15 rokov. Mám aj obraz milosrdného Pána Ježiša. Poznám aj Denniček sv. sestry Faustíny. Všetky svoje bolesti som vkladala do Božieho Milosrdenstva.

Môj muž veľa pil. Bolo to peklo na zemi. Dcéra a syn ho znenávideli. Prestali chodiť do kostola. Dcéra začala žiť v nemanželskom zväzku. Stále chceli, aby som sa rozviedla. Bolo to ťažké. Vydržala som, Boh bol stále pri mne.

Teraz je všetko ináč. Muž nepije, aj keď odoláva. Dcéra je šťastne vydatá. Syn sa tiež zmenil.

Veľké prekvapenie bolo, keď dcéra zavolala, že má pre mňa výlet – ona a ja. Išli sme autom nevedela som kam. Zabľúdili sme v nejakej hore. V duchu som sa modlila k Panne Márii. Vyšli sme z hory nad dedinku Visolaje. Na lavičke sedela starenka s dlhými šedivými vlasmi. Vedľa nej veľký čierny pes. Bála som sa, že pes zaútočí. Bolo to zvláštne. Dcéra vystúpila z auta. Pes milo kukal na ňu s veľkými hnedými očami. Starenka milo vysvetlila, kde je hora Butkov.

Už som vedela kam ideme. Bol tam pokoj a Božia láska sa vlievala do našich srdc.

Zázračná medaila

Panny Márie

OBJEDNAŤ → ZAZRACNA-MEDAILA.SK

Listy od priateľov

Krížovú cestu sme prešli spolu v modlitbe. Od vtedy máme spolu krásny vzťah. Ďakujem Ti, môj Boh a Pán, za toto všetko, že si ma hriešnu takto prežehnal.

Keď zomriem, dovoľ mi pokľaknúť, pobožkať Tvoje nohy a poďakovať za Božiu milosrdnú lásku, ktorú si mi udelil, mne hriešnej.

Anna

„Pochválený buď Ježiš Kristus!

Úvodom chcem poďakovať za diplomy a časopisy, ktoré po prečítaní dávam v kostole na stolík. Už mám 80 rokov, všeličo som prežila. Nevieť či je to náhoda,

keď pred 70 rokmi komunisti zatvorili kláštory, vtedy sa ľudia búrili.

Teraz, keď satan zatvoril dvere kostolov nikto nič, ani biskupi neprotestovali a podvolili sa. Keď súdili apoštolov vtedy apoštol Peter povedal, že Boha treba viac poslúchať ako ľudí. Teraz premýšľam či to nie je (tak), že nepoznáme čas navštívenia. Posledné číslo časopisu Spojenectvo s Máriou ma potešilo. Škoda, že o tom všetkom kňazi nerozprávajú. Čoho sa boja?

Tak sú ľudia zmanipulovaní, že ešte teraz niektorí prijímajú na ruku. Všetci sme v rukách Božích, nech nám Pán Boh pomáha.

Anastázia

...na konzervatívnej strane internetu

CHRISTIANITAS

✦ TRADÍCIA ✦ OCHRANA RODINY ✦ POLITIKA ✦ KOMENTÁRE ✦ LGBT

CHRISTIANITAS.SK

Pochválený buď Ježiš Kristus!

Veľmi pekne Vás pozdravujem a prajem veľa síl a Božie požehnanie na každom kroku. Posielam Vám podpísané petície – koľko som mohla.

Je to kruté, strašné a veľmi nebezpečné čo deje. Takéto niečo sa vôbec nemalo stať a pevne verím, že všetci Slováci budú proti tomu krutému Istanbulskému dohovoru.

Ako mohlo niekomu takéto niečo napadnúť? Nech vám a celému Slovensku pomáha Matička Fatimská Nepoškrvnená čistota. Modlím sa za vás aj za Slovensko.

Nikdy by som nemyslela, že také časy budú ohrozovať Slovensko.

Božena

Vážení a milí!

Srdečne Vás všetkých pozdravujem.

Vrelá vďaka za list a ešte vrúcnejšia za odznačik (pozn. redakcie: odznak Fatimského apoštolátu).

Urobili ste mi nevysloviteľnú radosť.

Dobré zdravie, silu, pomoc a Božie požehnanie Vám želim a v modlitbách zvlávam.

S úctou a vďakou

Klára

Redakčne krátené, celá mená autorov sú známe redakcii.

ADRESA REDAKCIE:

ul. Palackého 4
811 02 Bratislava
tel.: 02 / 222 000 63

E-MAIL

redakcia@spojenectvosmariou.sk

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/slovakia-christiana>

Slovensko: Kniha z katolíckeho vydavateľstva s obsahom nevhodným pre deti

Séria príručiek sexuálnej výchovy pod názvom Lásky sa treba učiť od autorov Ezia Acetiho a Stefanie Caglianiovovej bola vydaná vydavateľstvom Nové Mesto blízke katolíckemu Hnutiu Fokoláre a publikácia bola propagovaná v katolíckom prostredí.

Na pracovnom stretnutí subkomisie KBS pre katolícke školy v auguste 2020 v Banskej Bystrici opakovane zazneli z radov jej znalcov – z viacerých diecéz Slovenska – vážne výhrady voči tejto sérii príručiek. Aj na základe výhrad formulovaných počas týchto diskusií vydal Mons. Ján Orosch zákaz používať predmetnú učebnicu v katolíckych školách a pri vyučovaní náboženskej výchovy na území Trnavskej arcidiecézy.

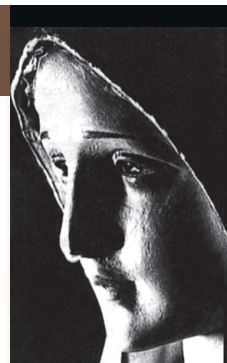
Spôsob, akým sú spracované jednotlivé témy, vnímajú viacerí znalci veľmi rozpačito a vo viacerých bodoch priamo ako prezentovanie názorov, ktoré sú z pohľadu katolíckeho morálneho učenia heterodoxné. Rovnako v celej knihe nie je žiadna zmienka o Bohu ani o Božom zámere s človekom. Publikácia je spracovaná zmätočne, autori miestami priamo pripúšťajú, že je nevhodná pre danú vekovú

skupinu, ale napriek tomu pokračujú vo svojom pohoršujúcom texte. Na str. 48 napríklad uvádzajú: „Nech ťa to teraz netrápi. Možno si ešte príliš malá na to, aby si dobre pochopila, čo to znamená mať pohlavný styk.“ Napriek tomu na ďalších stranách pre deti, o ktorých podľa predchádzajúcich slov vedia, že sú ešte čisté a nie sú schopné plne pochopiť ľudskú sexualitu v jej fyzickom vyjadrení, vysvetľujú podrobnosti sexuálnej praxe.

Nemecko: Diecéza v Essene podporuje homo-manželstvá

Diecéza v Essene, ktorú vedie od roku 2009 biskup Franc-Josef Overbeck, neváha požadovať hlboké zmeny v učení a praxi Cirkvi. Minulý rok Overbeck vyhlásil, že po synode v Amazónii nastanú v Cirkvi veľké zmeny. Teraz diecéza zverejnila štyri videá, na ktorých sú predstavení jej zamestnanci a spolupracovníci, duchovní aj laici. Hovoria o rovnakých témach ako tzv. synodálna cesta: moc v Cirkvi, sexuálna morálka, kňazstvo a úloha žien. Vo všetkých týchto témach volajú po revolúcii.

Na videu je prezentovaný homosexuál, ktorý roky pracuje v diecéze. Tvrdí, že má manžela a chce, aby to Cirkev prijala.

Po ňom nasleduje lesba, ktorá podľa jej vlastných vyhlásení žije už roky v slobodnom vzťahu so ženou. Očakáva, že Cirkev schváli jej spôsob života. Ďalší zase požadujú prijatie tzv. tretieho pohlavia a teda prijatie tzv. rodovej ideológie ako pravdy. Hovorí sa tiež o prijatí rozvodov v Cirkvi. Účastníci tiež kritizujú Cirkev za vydávanie morálnych zákazov a príkazov. Jeden z kňazov hovorí, že to tak nemôže byť, pretože to ľudia nechcú a Cirkev by mala rešpektovať slobodu jednotlivca. Ženy vo videách tvrdia, že sú diskriminované, pretože nemôžu byť diakonmi a kňazkami. Bez toho, podľa nich nebude rovnosti. Videá zároveň tvrdia, že Cirkev by mala odovzdať väčšiu časť moci laikom.

Nemecko: Kardinál Marx pochválil Karla Marxa

Na facebookovej stránke Nemeckej biskupskej konferencie bola pred časom umiestnená fotografia nemeckého kardinála Marxa ako sedí pod sochou komunistického mysliteľa Karla Marxa. K fotografii bol priložený text:

„Marx sa stretáva s Marxom. Kardinál Reinhard Marx (mníchovský arcibiskup) navštívil sochu svojho menovca Karla Marxa, ktorého si cení ako veľkého mysliteľa. Stalo sa tak v Trevíri minulý týždeň. Karl Marx sa zaoberal soci-

álnym učením a napísal knihu Das Kapital.

V rokoch 2002 až 2008 bol kardinál Reinhard Marx biskupom v Trevíri, rodnom meste Karla Marxa.“

Tento príspevok vyvolal búrlivú negatívnu reakciu. Christiana Heiszová píše: „To je trápne! Ako môže arcibiskup hodnotiť Karla Marxa ako veľkého mysliteľa?“

Michael Müller komentuje:

„Je kardinál hlúpy? ... mal by predsa vedieť, že Marx nazval náboženstvo ópiom ľudstva a o Cirkvi zmýšľal negatívne.“ Katechumen Leonard Hess, ktorý sa chystá stať katolíkom napísal: „Rozmýšľate, čo to urobí s katolíkom, ak niečo také uverejníte?“ a Tinko Weibezahl uzatvára za všetkých:

„A vy ste vážne prekvapení z toho, aké množstvo ľudí opúšťa Cirkev?“

Spracoval VK

Prosíme o modlitbu „Otče náš“ a „Zdravas, Mária...“ na úmysel odčinenia za každý pohoršujúci a urážlivý čin voči Pánovi Ježišovi a jeho Matke a tiež za prenasledovaných kresťanov.

PÚTNICKE MIESTO:

Veľký Šariš

MARIÁNSKE
STRANY

Veľký Šariš je miestom s bohatou náboženskou históriou, ktorá je od polovice 13. storočia reprezentovaná diaľníkom okolo farnosti sv. Jakuba. V roku 1262 sa prvý krát spomína táto farnosť v dobových dokumentoch, v súvislosti s jej vyňatím spod právomoci archidia-kona, avšak nepriame zmienky spadajú do roku 1248 keď sa v dokumentoch spomínajú cirkevné desiatky z Veľkého Šariša. Románsko-gotický farský kostol tým pádom nemusel byť prvý a pôvodný. Na jeho mieste mohol stáť starší a tým sa existencia farnosti posúva do minulosti, pred tatárske vpády.

Samotné mesto Veľký Šariš sa nachádza niekoľko kilometrov severozápadne od Prešova a leží medzi tromi malebnými horami: Šarišskou horou, Šarišský hradným vrchom a Dúbravkou. Samotné mesto bolo pôvodne klasickým mestečkom pod hradom, akých bolo na Slovensku veľké množstvo.

Starobylosť, hlboká religióznosť miestneho obyvateľstva a možno aj pekné prostredie, malo vplyv na rozvoj púť. Tie sa rozmohli predovšetkým v 18. storočí v súvislosti s miestnym Škapuliarskym bratstvom Panny Márie Karmelskej. Preto sa aj deň púte stanovil na deň sviatku Panny Márie Karmelskej, teda na 16. júl. Tradícia škapuliar-

ských bratstiev bola na našom území v období po Tridentskom koncile a v období reštaurácie katolíckej viery po protestantskej revolúcii v 17. a 18. storočí veľmi rozšírená.

Zmena v režime púť sa odohrala v 19. storočí, konkrétne v roku 1831. Vtedy bola na žiadosť miestneho farrára, púť preložená na najbližšiu nedeľu po sviatku. Tak sa začal najväčší rozkvet púť, ktorých popularita rástla

počas celého 19. storočia a potom vyvrcholila na prelome dvoch storočí.

K veľkému úpadku priviedol pútnickú tradíciu komunistický režim. Tomu boli púte všeobecne trňom v oku a tak ich zakazoval. K obnove došlo až po roku 1990 a každoročne sa ich zúčastňujú diecézny biskup

alebo pomocní biskupi.

Táto pekná tradícia je určite výzvou tak pre pútnikov ako aj pre tých, ktorí by chceli prijať škapuliar Panny Márie Karmelskej. Ak k tomu prirátate pekný výlet s rodinou, tak môžeme skonštatovať, že návšteva Veľkého Šariša by sa mohla stať pre mnohých katolíkov duchovným osviežením uprostred bezduchých dovolení a letných prázdnin.

Foto: [wikimedia.org/Ing.Mgr.Jozef.Kotulic](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Veľký_Šariš_-_Kostol_sv._Jakuba.jpg)